

Arkeologisk utredning etapp 1 invid Nykroppagatan i Farsta

Fastigheten Farsta 2:1, Stockholms stad, Brännkyrka socken, Södermanland

Karin Sundberg

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2016:69

ARKEOLOGISK UTREDNING ETAPP 1

Arkeologisk utredning etapp 1 invid Nykroppagatan i Farsta

Fastigheten Farsta 2:1, Stockholms stad, Brännkyrka socken, Södermanland

Karin Sundberg

Lst dnr 43112-20776-2016

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB
Drottninggatan 11, 702 10 Örebro
Telefon 019-609 04 10

www.arkeologgruppen.se
arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

© 2016 Arkeologgruppen AB

Arkeologgruppen rapport 2016:69

Författare Karin Sundberg

Grafisk form Nina Balknäs@Högtorps Diverse

Omslagsfoto Översikt över del av RAÄ-nr Stockholm 310.

Foto taget från nordost av Arkeologgruppen AB.

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371_160001

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	5
Bakgrund och kulturmiljö	5
Syfte och frågeställningar.....	5
Metod	7
Resultat	7
Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen	9
Referenser	10
Tekniska och administrativa uppgifter.....	11

Figur 1. Karta över trakten kring Nykropppagatan med den aktuella undersökningsplatsen markerad med en svart ring. Skala 1:250 000.

Sammanfattning

Inför upprättandet av detaljplan för bostäder inom fastigheten Farsta 2:1 har Arkeologgruppen AB genomfört en arkeologisk utredning etapp 1 under hösten 2016.

Inget av arkeologiskt eller antikvariskt intresse noterades inom utredningsområdet.

Inledning

Inför upprättandet av detaljplan för bostäder inom fastigheten Farsta 2:1 har Arkeologgruppen AB genomfört en arkeologisk utredning etapp 1 under hösten 2016. Planområdet uppgick till 1,2 hektar vilket också var inventeringsområdet. Uppdraget utfördes av Karin Sundberg från Arkeologgruppen AB. Beställare och beslutande i ärendet var Länsstyrelsen i Stockholms län och Stockholms stad bekostade arbetet.

Under ärendets gång ändrades utredningsområdet så att RAÄ-nr Stockholm 310 inte kom att beröras.

Bakgrund och kulturmiljö

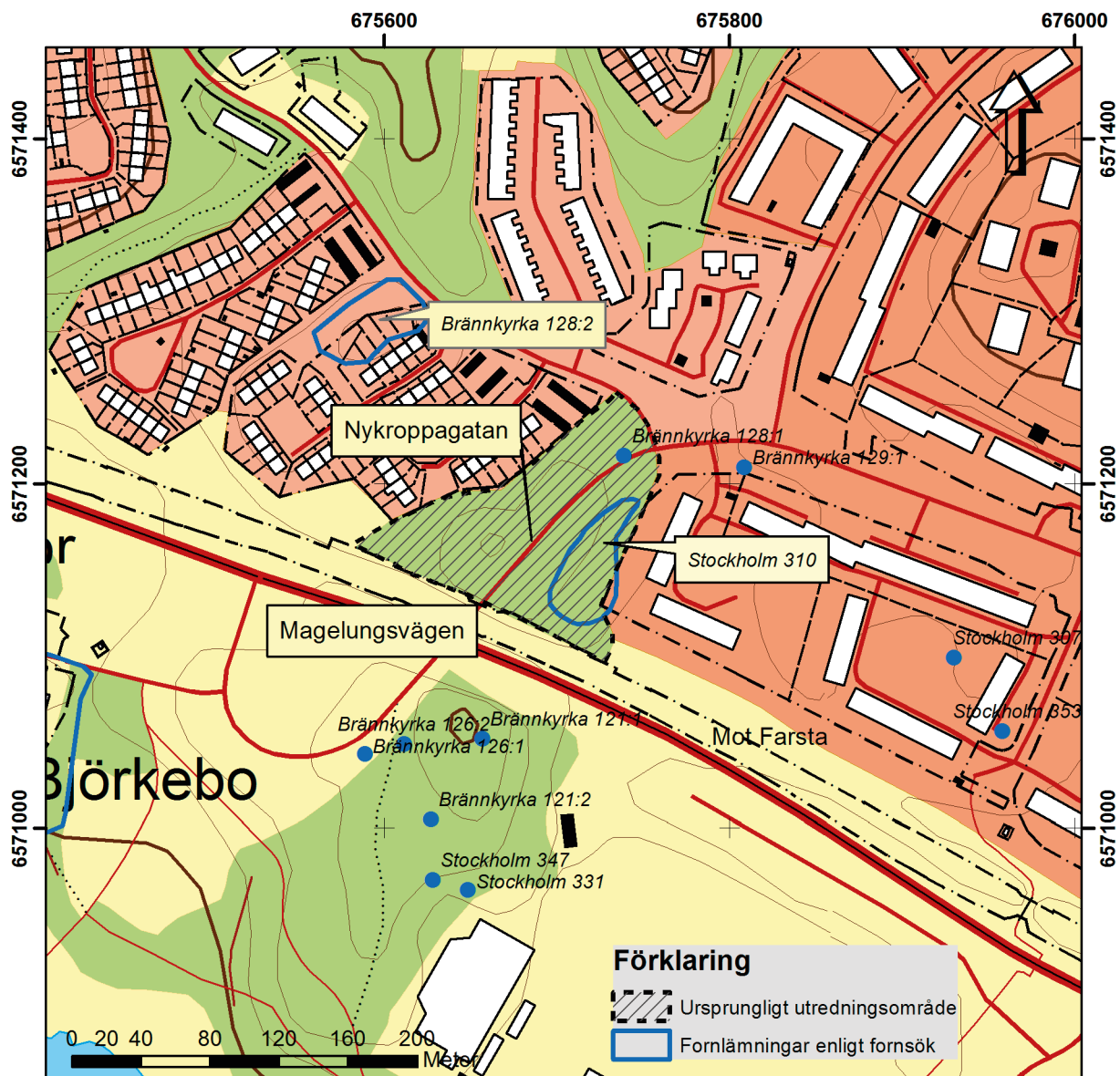
Inom utredningsområdet finns det två lämningar, RAÄ-nr Brännkyrka 128:1 och RAÄ-nr Stockholm 310. Brännkyrka RAÄ 128:1 är en stensättningsliknande rund bildning som redan år 1981 var försvunnen. Troligen ligger den under Nykroppagatan.

Strax utanför området ligger RAÄ-nr Brännkyrka 129:1. Enligt Fornsök skall det röra sig om ett spisröse som även det var borta redan år 1981. Drygt 100 meter väster om utredningsområdet ligger RAÄ-nr Brännkyrka 128:2 som skall bestå av bebyggelselämningar. Idag är området helt bebyggt och sannolikt är lämningarna borta.

RAÄ-nr Stockholm 310 ligger inom det ursprungliga planområdet och skall enligt Fornsök utgöras av en by-/gårdstomt med lämningar efter röjningsrösen, fundament, källargrop, ramp och stenröjda ytor.

År 2006 gjordes en fornminnesinventering över Norra Magelungen som tangerar den södra kanten för föreliggande utredning. En genomgång av det historiska kartmaterialet har därför delvis redan gjorts för den nu aktuella ytan. Vid specialinventeringen kom man fram till att rester eller information om bebyggelselämningar kan lokaliseras till tre ställen: RAÄ-nr Brännkyrka 128:2, 129:1 och RAÄ-nr Stockholm 310.

I en rekonstruktionskarta över Farsta från 1600-talet prickas Farsta gårds äldre läge ut som beläget strax söder om och intill undersökningsområdets sydöstra del (Hermodsson & Söderlund 2006:9). Farsta gård har medeltida belägg och omtalas första gången år 1384, det skriftliga källmaterialet antyder även att gården kan ha bestått av två enheter (Hermodsson & Söderlund 2006:20).

Figur 2. Utdrag ur fastighetskartan med aktuella fornlämningar och utredningsområdet.
Skala 1:4 000.

Syfte och frågeställningar

Syftet med den arkeologiska utredningen var att fastställa om ytterligare fornlämningar fanns inom området.

Metod

Arbetet inleddes med arkiv-, litteratur- och kartstudier som omfattade en genomgång av de digitala arkiven. Först gjordes en sökning i Fornsök med nedladdning av objekt registrerade i FMIS i syfte att klarlägga den befintliga fornlämningsbilden i området. Vidare gjordes en kontroll av eventuella tidigare arkeologiska insatser i form av utredningar eller undersökningar i området. Efter det gjordes en genomgång och enklare analys av Lantmäteriets historiska kartmaterial på nätet, vilket innefattar Rikets allmänna kartverk, Lantmäteristyrelsens kartarkiv och Lantmäterimyndighetens kartarkiv. En stor del av detta var redan gjort i samband med inventeringen år 2006.

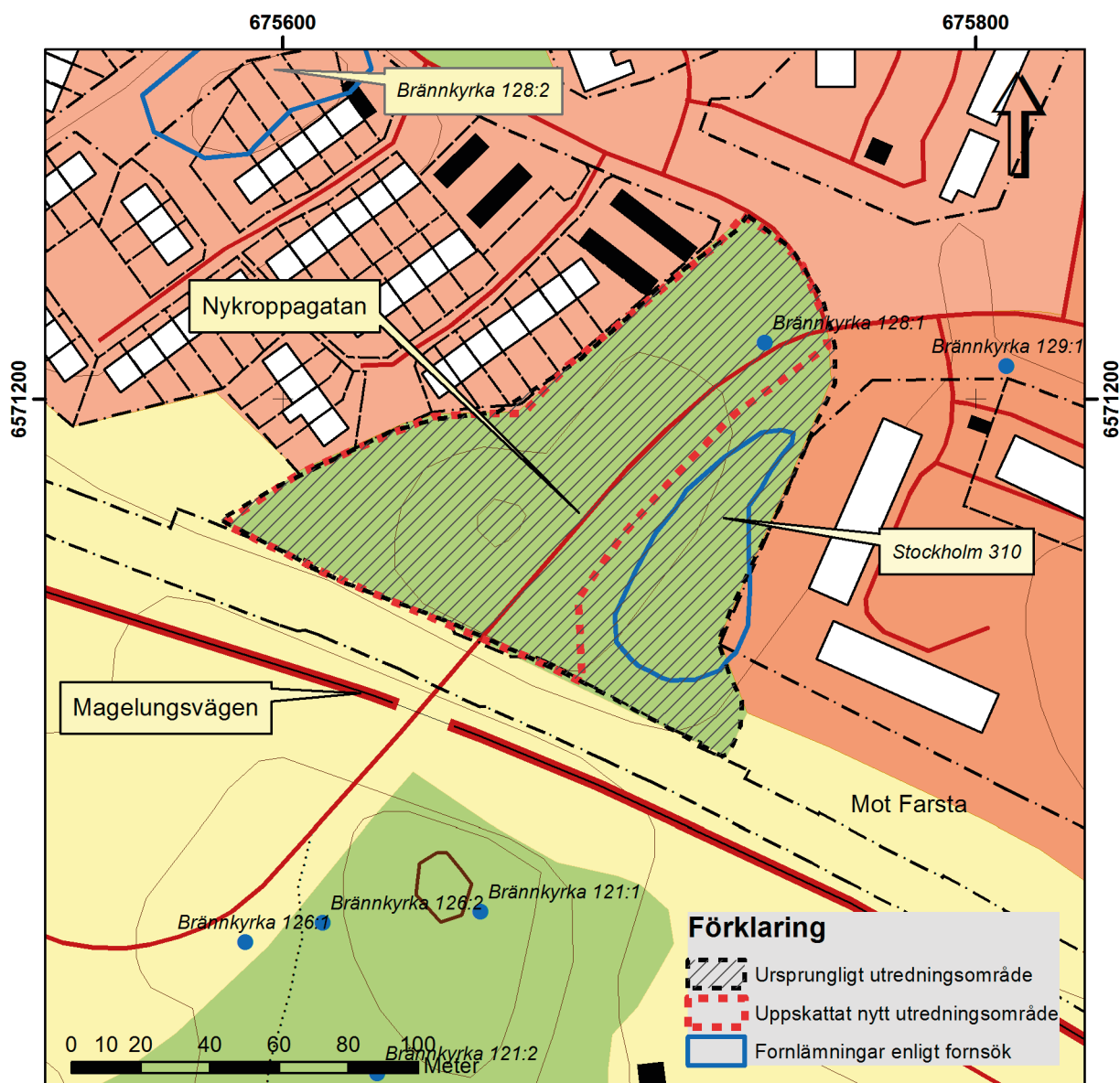
Efter arkivstudierna genomfördes en fältinventering, vilket innebar att utredningsområdet besiktigades okulärt i syfte att hitta tidigare ej kända forn- och/eller kulturlämningar ovan mark samt att bedöma eventuella boplatslägen inom ytan. Vid fältinventeringen utnyttjades resultaten från arkivstudierna som vägledning till hur marken nyttjats tidigare.

Resultat

Vid fältinventeringen kunde det konstateras att lämningen RAÄ-nr Brännkyrka 128:1 som redan år 1981 bedömdes som försvunnen i Fornsök, inte kunde återfinnas.

Fältinventeringen visade också att RAÄ-nr Stockholm 310 syntes som ett röjningsröse och en förhöjning som skulle kunna utgöra det spisiröse som omnämns i Fornsök. På grund av hög och tät vegetation inom fornlämningen kunde inga ytterligare iakttagelser göras. Under projektets gång minskades planområdet vilket utmynnade i att inga ytterligare arkeologiska insatser i form av en utredning etapp 2 genomfördes, då RAÄ-nr Stockholm 310 kom att hamna utanför det nya planområdet. De grönområden som fanns kvar efter ändringen av planområdet utgjordes antingen av berg i dagen eller av anlagda gräsmattor. Inget av antikvariskt intresse påträffades vid fältinventeringen.

Det äldre historiska kartmaterialet uppvisade heller ingen bebyggelse inom undersökningsområdet.

Figur 3. Utdrag ur fastighetskartan med uppskattat nytt utredningsområde. Skala 1:2 000.

Utvärdering av resultaten i förhållande till undersökningsplanen

Syftet med den arkeologiska utredningen etapp 1 var att klargöra i vilken utsträckning det förekom fornlämningar eller möjliga fornlämningar inom detaljplaneområdet. Den arkeologiska utredningen omfattade kart- och arkivstudier samt en fältinventering.

Efter utredningen etapp 1 kom planområdets utsträckning att minska och därmed hamnade RAÄ- nr 310 Stockholm utanför utredningsområdet vilket fick till följd inga ytterligare arkeologiska insatser gjordes.

Utredningen genomfördes i enlighet med den fastställda tidsplanen och följde i övrigt den uppställda undersökningsplanen och kostnadsberäkning utan avvikelser.

Referenser

Tryckta källor

Hermansson, Ö & Söderlund, K. 2006. *Formminnesinventering Norra Magelungen: Stockholms stad, Brännkyrka socken: specialinventering*. Stockholms stadsmuseum. Kulturmiljöavdelningen, arkeologisk rapport 2006:12.

Tekniska och administrativa uppgifter

Landskap	Södermanland
Län	Stockholm
Kommun	Stockholm
Socken	Brännkyrka
Fastighet	Farsta 2:1
Fornlämningsnummer	Brännkyrka 128:1 och Stockholm 310

Projektledning	Karin Sundberg
Personal	Karin Sundberg

Undersökningstid	2016-09-07
Exploateringsyta	1,2 hektar
Undersökt yta	—
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM

Länsstyrelsens diarienummer
43112-20776-2016

Arkeologgruppens projektnummer
2016_78

Arkiv

Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv

Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd

Inga fynd omhändertogs.

